

TELEGRAFUL ROMANU.

Telegraful este de două ori pe săptămână: Duminică și Joi. — Prenumerațiunea se face în Săbiu la expedirea foiei pe afara la c. r. poste cu bani gătiți prin scrisori francate, adresate către expediția. Prețului prenumerațiunii pentru Săbiu este pe anu 7 fl. v. a. iar pe o jumătate de anu 3 fl. 50. Pen-

N^{ru} 26. ANULU XX.

Săbiu, in 30 Martiu (11 Apr.) 1872.

tru celelalte părți ale Transilvaniei și pentru provinciile din Monarchia pe unu anu 8 fl. iera pe o jumătate de anu 4 fl. v. a. Pentru princ. și țeri străine pe anu 12 1/2 anu 6 d. Inseratele se plătesc pentru întâia oră cu 7 cr. sirulu, pentru a două oră cu 5 1/2 cr. și pentru a treia repetiție cu 3 1/2 cr. v. a.

Cu 1 Aprile se deschide prenumerațiunea nouă la „Telegraful Romanu” pre lângă condițiunile espuse în fruntea foiei.

Cu această ocaziune rugăm pe p. t. abonanti a scrie lamuritu loculu aflării densiloru și post’a ultima, încât să corespundă cu numirea postei ultime în limb’a oficiale; în fine să grabesca cu abonamentulu pentru că sa ne scimă orientă cu tipărirea esemplarielor.

Editor’a.

I. S. Archiducés’a Gisella este logodita cu Principele Ludovicu de Bavari’a. Din caus’a acestui evenimentu cas’a magnatiloru și a deputatiloru au tramisu deputatiuni, cari sa gratuleze M. M. L. L. Imperatului și Imperatesei.

Ce-va despre necesitatea instructiunei.

Willst du immer weiter schweifen
Sich’ das Gute liegt so nah’
Lerne nur das Glück ergreifen
Denn das Glück ist immer da.

Gothe.

(Fine.)

În cele premergătoare amu consultatu trecutulu și amu constatatu starea presentă a școliloru noastre populare nu pentru aceea, că sa aflăm numai dora lauda și scuse pentru cătu s’a facutu și nu s’a facutu încă până acum, ci mai vertosu pentru aceea, ca recunoscendu necesitatea cea ardiătoare a învățământulu elementariu, sa accelerăm pasii în promovarea acelu și mai alesu sa nu consumăm puterile noastre cu indeplinirea trebuințelor secundarie, căci și aci s’aru putea aplică în întielesu moralu dică’ă, ca „comparandu aceea, de ce nu avem lipsa, vomu fi siliți a vindē aceea, de ce avem lipsa.”

Este tempulu supremu astadi, că fia-care inteligent român și cu deosebire organele confesionale chiamate spre acesi’a sa conlucre spre radica rea școliloru noastre la o stare mai bună, pentru ca de-si amu constatatu mai susu în generalu, ca învățământulu nostru au propasitu multu în tempulu celu scurtu alu renascerei sele, totusi cu intristarea trebuie sa constatăm în specialu, ca în unele părți nu s’au facutu mai nimic’a, seu pre patienă. Unde școlile au remas la noi pre o treptă mai inferiōra, pentru ca nu s’a potutu face mai multu, acolo este de escusatu; unde însă nici pre departe nu s’a facutu aceea, ce se putea face, acolo este de regretatu.

La școlile din Săbiu incurgu unu numeru atât de însemnatu de teneri români, precum în nici o cetate din Transilvan’ă, nu se mai întempla. Lucru firescu, pentru ca împregiurimea Săbiului consistă din cele mai impopulate, și mai amu putea dice, și avute comune romanesci. Dintre școlile Săbiului însă nici macaru o școlă capitale nu este romanescă. Tinerii noștri de josu începudu, până susu sunt siliți sa studie prin școlile străiniloru, în limbi străine. La Săbiu inclina 3 protopresbiterate dintre cele mai ponderose după numărulu și censulu loru, ba au fostu și este și de presinte Săbiulu încă resiedinți’a a tutoru 3 șcancelor protopresbiterale. În fruntea acestor tracte protopopesci, au fostu în trecut și sunt de presinte atari barbati, dela care pre dreptu s’aru putea acceptă multu.

Cu toate acestea cugetat’au vre-unulu din protopresbiterii numitelor tracte la înființarea în Săbiu, că într’unu centru, unde sunt atâtea școlē — la înființarea unei școlē bune normale bateru deocamdata? — Cugetat’au ei totu laolaltă pentru ra-

dicarea unei școlē normale, precum au multe din comunele satesci?

Eu dice, ca ei n’au cugetatu de felu la acestea, pentru ca altcum de multu poteam avea în Săbiu, deca nu unu gimnasiu seu școlă reale bateru o școlă capitale.

Brasovenii au creatu mai întâiu școli normale bune, după aceea au facutu gimnasiulu inferioru apoi celu superioru, mai departe au creatu școli reale și comerciale, s’au ingrigitu pentru unu edificiu marețiu de gimnasiu, pentru crearea de stipendiu etc. Acestea toate sunt sacrificii adeverate nationale, că eflusu alu inimei lor adeverate romanesci.

Ei n’au umblatu cu saculu spartu după idei nereale: Protopopii, ce iau condusu bisericesc, au fostu la înalțimea misiunii lor, au staruitu din toate puterile pentru realizarea acestor institute salutari, au priceputu mai bine interesele nationale și au conluclratu, că sa face și pre celu mai din urma poporēnu capace pentru acele interese.

La ce rezultate frumoșe aru putea aduce o bună contielegere între numeroșele și avutele comune ale amintitelor 3 tracte protopopesci dela Săbiu! Nu numai o școlă bună normale, ci și reale și mai multu s’aru putea înființă cu cea mai mare usurateate în Săbiu. Dara inițiatu’a lucrulu din partea conducatoriloru competenți? Facutus’au colecte spre unu atare scopu? Nici vorba!

În Săbiu este Seminarulu archidiecesanu teologicu dimpreună cu unu cursu de pedagogia, — gratia Escelentiei Sele, Parintelui nostru Archiepiscopu și Metropolitu — adus într’o stare după împregiurările noastre destulu de bună. Cându s’a nascutu vorb’a în Sinodele archidiecesane din anii trecuti pentru înființarea unei școlē de modelu lângă institutul nostru archidiecesanu pedagogico-teologicu, în care pre lângă studiile teoretice, sa face candidati de invetiatori și studii practice, — eata ca Sinodulu, cautandu îndrept’a și stâng’a, nu afla alte midilōce, decâtu că sa se escrie în Archidiecesa o colecta pentru înființarea unei școlē de modelu.

Dara unu midilocu mai departe decâtu colecta în Archidiecesa n’au potutu alege sinodulu archidiecesanu, și rezultatele voru aretă mai apriatu neoportunitatea lucrulu. Deca alte moduri nu se va încercă pentru realizarea ideei acesteia — apoi multu va trece până la înființarea unei școlē de modelu în Săbiu.

Ce bine eră însă, deca scaunele protopopesci dela Săbiu se ingrigiau sa face numai aceea ce le eră datorinți’a, acum n’aru trebui sa se ingrigiasca sinodulu archidiecesanu pentru radica rea unei școlē capitale în Săbiu! Ce bine aru fi, că macaru astadi protopresbiteratele Săbiului sa-si cunōsca chiamarea lor, căci în scurta vreme amu avea institute de crescere nationale în Săbiu și indirecte s’aru indeplină o trebuință ce atinge Archidieces’a intrēga!

Deca cei ce aru putē usioru, nu facu, ce este de folos, apoi ce potemu acceptă dela acei’a, ce mai anevoia potu. „Deca lumin’a, care este intru tine, este întonerecu, dara întunereculu cu cătu mai multu va fi.”

Sebesiulu este unu orasielu cu unu numeru însemnatu de locuitorii români, omeni cu stare, cu o împregiurime mai totu romanescă — cu comunele cele mai impopulate și cu stare bunisioră. Parintele protopopu, ce stă în fruntea acestui tractu este unu barbatu, dela care natiunea aru putea face unele modeste acceptări; cu toate acestea orasiulu Sebesiu n’are o școlă nici macaru, com suntu multe din comunele noastre satesci.

Comun’a noastră romanescă din Sebesiu are preliminate pentru invetiatori nisce salariu bune și ele s’aru putea face și mai bune, căci avem în

acelu orasiu o clasa de neguțatori și cetățeni români. Salariile însă se micșorēdă și se reduc din anu în anu — după cum este invetiatoriulu. Datorinți’a inspectorelui districtualu de școlē aru fi, că sa nu acomode die salariulu după invetiatoriulu, ci pre invetiatoriulu după salariu; acolo se sustiene din partea românilor două clase populare că vai de ele — pre cându o mână de sasi din acelu orasiu sustiene unu gimnasiu inferioru și pōte în curendu și superioru și au o cladire fōrte frumoșă pentru gimnasiu.

Ai noștri nu se învalia nici din esemplulu, ce le sta dinaintea nasulu lor. Românii n’au ce-i mai multu, în totu tractulu Sebesiului o școlă capitale, și școlile elementare nu suntu nici pre departe aduse în aceea poziție, precum le permite la mai multe din ele, starea lor materiale. Comun’a Pianulu de josu are o școlă tare de rendu, macaru ca școl’a are unu fondu frumosu, și pre lângă o administratiune bună, aru putea fi și mai frumosu, are în folosinți’a sea o mōra și comun’a fiindu impopulata aru putea face multu! Ce este însă caus’a? Nimic’a altu-cev’a, decâtu indiferentismulu Parintelui protopopu, carele nu iēsa cu anii în aceea comună, macaru ca i este dinaintea usiei.

Ce face par. protopopu alu Oresciei etc. pentru înaintarea învățământulu nostru poporalu? horcibile dictu!

După toate acestea constatēdu, ca deca lângă saracia și neajunsurile poporulu nostru în unele locuri, voru mai veni și indiferentismulu și indolenti’a inteligentiei noastre prin alte locuri, atunci de bună sēma, ca nu vomu merge departe, nici nu vomu radica poporulu nostru moralicescu și materialicescu. Pecatulu lor va fi!

ω.

Epistole dela țiera.

(urmare.)

Sa mai lasăm înse aci în pace omeni, de redactori, istori și asiă va reveni cându-va a descrie în paginile sale cele ce se petrecu astadi în lume, — și în specia cele ce se facu, trecu și se petrecu astadi între noi români; sa sperăm dara ca istori’a va fi mai drēptă, mai imparțială decâtu ce suntu multi publicisti d’ai noștri în diu’a de astadi; sa sperăm ca va veni timpul — cându se va face lumina, cându se va vedu intru aratare: cine și cari au fostu cei ce au luptatu — fără a venă interesele private — pentru multu probat’a noastră natiune? Istori’a va lamuri cându-va situatiunea cea întunecata la noi astadi — prin sretis și mult’a maiestria celor ce lovescu în toti din drēpt’a și stēng’a, că asiă mai târdiu sa remăna numai densii, sa încapa apoi comod și linișciti în lume; istori’a numai ea va fi în stare a face adeverate recenzii — une asupr’a conduitei fiesce cărni’a dintre barbati noștri. Care va fi sentinți’a, carea va fi judecat’a istoriei noastre cându-va, acesi’a nu o pōte sci astadi omu muritoriu în lume, — atât’a înse cuteza a afirmă ca istori’a, — deca cum-va mai are sa fia ea drēptă, — nu va putea aprobă nici cându conduit’a acelor omeni, cari disprețuiescu, trescu și clevescu pre semenii — lor, numai pentru ca vedu — acesi’a încă și au principiile și parerile lor și pōte pentru ca acesi’a convinsi despre daunele ce li produce inertia, nu vedu, nu afla alta cale pentru usurarea suferințeleru ce ni apasa, decâtu numai în împreuna lucrarea din toate puterile, a tuturor românilor, — seu pre scurtu disu cu „activitate.”

Istori’a înse va mai întârdiă ce-va, și noi i vomu remăna datori a ni dă socōl’a pentru fiesce care momentu trecut — nefolositu.

Cu denumirile la tribunale preste totu o pat-

râmu după cum știi, — apoi cu alegerile municipale totu asiă, și din în nacadiu meu m'a taiatu și risulu une ori de redactoru, cându audiamu pre cei dragi de ómeni mari cari se credu numai ei pre sinesinguri de nationalisti, — în ce chipu — pâna și rezultatulu celu de batjocura alu denumiriloru la tribunale și alu alegeriloru prin municipiele comitatense inca mi ti-lu atribuiatu totu numai activistiloru, și în linea prima „Sibieniloru și Brasioveniloru.“ Nu cum-va óre de redactoru, activistii — ai naibei — să fia cum-va caus'a căci asta véra au esundatu apele și nu s'a pré facutu bucatele? Și déca cum-va la var'a viitóre aru urmá și ó seceto, carea ne aru aduce pre capu ó lipsa mare, — nu iamu trage óre și pentru acést'a la respundere totu pre acesti activisti? De ce nu? Sa mi ti-i cam mai saturámu apoi de activitate.

Dara ce-va mai seriosu. Amu cadutu la denumiri și la alegeri prin municipii. Mai avemu acum înainte-ne aplicarea legeri comunale. Astadi mâne comunele se voru organizá, și se voru face alegerile pentru judi comunali și notari. Amu cercatu în susu și în josu, cá sa afiu încátu și ce prospecte putemu avé baremu cu alegerile notariloru? — Legea comunala garantéda unu dreptu destulu de frumosu pentru poporu în mani'a voturiloru virile, dara de vomu umblá și aci sfasiati, de vomu mai stá și aci cu mânile în sinu cá nu cum-va sa se vateme principiulu de passivitate, de nu se va intróni tóta inteligintia nóstre, de cum-va nici asta data nu se voru moderá unii a aruncá tóta responsabilitatea pre cei'a-lalti, — cu unu coventu: déca cum-va inteligintia nóstre nu va dovedi nici aci destula maturitate și ó activitate barbatésca, apoi sa nu ne mai mirámu, déca și aci unde potemu face și lucrá, și de unde potemu sperá cele mai sigure rezultate, inca vomu remanea pacaliti.

Postulu de judi și notari comunali prescriu în legea comunala, este unu postu destulu de momentosu pentru poporulu nostru. Unu notariu comunala harnicu este unu amplotiatu — unu factoru însemnatu atâtu pentru statu cátu și pentru poporulu nostru. Eu speru ca jarii nostrii nu voru desconsiderá acestu postu, prin care li se imbia ocaziunea a veni în atingere imediata cu poporulu.

Multe inca s'aru mai potea face bine, — multe lopte s'aru potea inca castigá — atunci cându afurisit'a sementia a neincrederii nu s'aru fi incubatu în sinulu barbatiloru nostrii inteligintii; — cându ambitiunea vana a multor'a dintre ómenii nostrii, s'aru mai stemperá ce-va în nesocotit'a loru comanda asupra bieteii natiunii, și déca acei ómeni s'aru mai moderá ce-va nitielu de a levá fára lécu de sfiala

în toti cáti nu i temaiédia, și nu li cadu în picioarele loru cá sclavulu indianu la pótele domnului seu. Sa sperámu inse cu tária în Ddieu, de redactoru! pentru ca numai bratiulu seu celu tare și puternicu mai este în stare a ni scóte din confuziunea și incurcaturile cele triste în care ni aflámu astadi. Sa audimu de bine!

— u.

Din Comitatu Clusiu, Martiu, 1872.

(Urmare și fine).

Înainte de a merge la descrierea pertractárilor congregatiunii comitatense ténute în 14 și 15 Martiu a. c., nu potu sa nu facu ó privire și asupra celorlu decurse între aceste doué siedintie.

Románii din locu și din ténutu simtiendu lips'a unei discussiuni mai detaiata a causei nóstre nationale, mai de multe ori și cu tóte ocaziunile bine venite au luatu la consultare: ce procedere aru trebui sa inaugurému, și pre ce cale aru fi mai consultu, sa mergemu, cá sa promovemu interesele nóstre nationale în tempulu de fatia la us'a alegeriloru de deputati? Întrunirile aceste confidentiale au avutu de-ocamdata rezultatulu acei'a, ca toti participantii s'au convinsu, despre necesitatea unei conferintie generale a romániloru transilvaneni, unde apoi desbatendu-se din firu în peru argumentele aduse de unii și alții — activisti și passivisti, sa se statorodie ó prográma, după care aru fi sa procedemu fatia cu alegerile viitóre, cá sa esimu odata din caosulu, în care ne aflámu adi. — De loculu conferintiei l'amu aflatu mai potrivitu Alb'a-Lulia cá centrulu tieriei. — În privint'a modulii convocárei divergédia parerile; unii suntu de parere, cá sa se convocé prin 2—3 barbati independenti și nationali zelosi; alții pre lângu ó convocare prin cutare și cutare barbatu nationalu; — iéra alții mai cu séma cei de opiniunea activitatiei — afla mai consultu a se convocá conferintia prin comitetulu p e r m a n e n t u n a t i o n a l u din 1861/3, care și adisusto, și care intrunesc flórea inteligintiei nóstre nationale, barbati cei mai demni de increderea nóstre, și cari chiaru prin increderea natiunii s'au pusu în fruntea conducerei cauzelor nóstre nationale. Eu din partemi inca afiu mai corespunditóre acést'a modalitate de convocare.

Evenemintele din diet'a Pestana inca trebuie sa ne indemne la ó consultare nationala. Acumu, cându románii din tóte partile dau dovedi de viatia nationala, — acum, cându vedemu miscári înaintátóre și salutare în tóte ramurile vietiei nóstre na-

tionale, acum, cându aru trebui sa ne bucurámu cu totii, ca fa-care románu incepe a cugetá asupra binelei publicu a natiunii nóstre, incepe fia-care a se interesá de sórtea natiunii sale, — acum dicu, cu mare indignatiune și simtieminte dureróse vedemu ca se facu atacurile cele mai neomenóse — sa nu me folosescu de unu epítetu mai drasticu, — alu jurnalistici nóstre — (Albin'a și Románulu) îndreptate fára crutiare contr'a celorlu mai ilustrii și zelosi barbati ai nostri — și cu multa intristare marturisimu, ca aici primulú atacatu e prea bunulu și atotu meritatu nostru Pr. Mitropolitu, — ne-au ranitu pâna la anima atacárele aceste volaicié și reutációse. Nu potu on. Redactiune sa nu ve comunicu expresiunea intristárei și indignatiunii a romániloru ne-preocupati — din aceste párti — fatia cu unele atari tractári de condemnatu a conducátoriiloru nostru bisericescu și nationalu, care — dovada suntu faptele lui — tóta viati'a si-au sacratu-o în favórea și promovarea bisericiei și natiunii nóstre, și pentru înaintarea creșterii și culturai poporulu nostru románu, — trebuie dar' sa le refrangemu cu tóta tária animei nóstre, și sa ne adresámu cátra jurnalistici nostri cu rogarea, cá sa vina odata la acelu punctu, cá sa tractéza causele nóstre nationale numai obiectivu, și sa nu mai amáresca animele cetitoriloru cu vatámari de personalitati, cá si cele de susu, ca numai atunci si pre acést'a cale 'si voru întemeiá increderea publiculu, la care asiá adese ori le place a se provocá. —

Mi va iertá onoratu publicu cetitoriu, déca între asemenea simtieminte dureróse, nu voiu poté presentá ó icóna mai detaiata despre siedintiele congregatiunii comit. din 14 și 15 Martiu a. c. — nici nu voiu a abusa cu paciéntia cetitorulu, nici nu vreu sa ocupu spatiulu îngustu dar' scumpu alu fóiei nóstre cu descrierea unor pertractári mai multu interne locale a comitatulu, ci provocádune la impartásirile speciale a jurnaleloru magiare din locu: Kelet și M. Pólgár, — (din care multu ne-amu bucurá, cându si „Telegrafulu“ aru aduce extracte despre atari pertractári — precum ó facu aceste foi din foile nóstre sub: r o m á n l a p i s z e m l e.) despre aceste siedintie congregatiionale, — voiu a aminti pre scurtu numai cele mai momentóse și de interesu nationalu.

Fatia cu organizarea comunelor și notariatelor cercu ale s'au decisu, a se inviá comunele, cá sa se restaore die pre bas'a legeri comunale, — sa si conscrie virlii și alegatorii din comuna, sa se declare, cum voiescu a se grupá în notariate? — Apoi s'au esmisu ó comisiune pentru elaborarea unui statutu

FOISIÓRA.

Serbatórea bune-vestiri, și unele superstitiuni împreunate pre alocurea cu dens'a.

De cându eramu elevu în scótele din Bistritia mi-aducu aminte, ce-mi spunea, la serbatórea „bune-vestiri, Georgitia unu betránu la care me aflámu în cuartiru. „Déca vrea cine-va, 'mi dise elu, se fia pescariu bunu, amu auditu din betráni, ca sa se duca în diu'a „bune-vestiri“ la sánt'a bisericu, sa íee de acolo anafora și sa mérga după aceea la pesce. Care pesce 'lu va prinde mai întâiu sa-i puna ó farimatura de anafora în gura, sa-i dica: dute și cu cáti te vei intalni, spune-le la toti sa vina la mine, și cu acestea sa-lu lase iéra în apa. Preste totu anulu cându va merge după aceea a pescuá va fi fórté norocosu totu-deun'a va veni cu straiti'a plina.“

Si d-ta, l'amu întrebatu atunci, pentru ce vini mai multu cu ea góla? cáci si densulu erá unu pescariu passionatu.

Eu, dragulu badei, m'amu temutu sa facu un'a cá acést'a, 'mi respunde betránu.

În ténutul Reghinulu sasescu circulé în copilaria mea superstitiunea, ca cine vrea sa fia venatoriu bunu, sa se duca iéra la bisericu în diu'a „bune-vestiri“ și după ce va luá ó farimatura de anafora, sa mérga cu dens'a, sa faca într'unu pomu ó gaurice, și sa ó puna acolo și apoi sa tielésca din departare asupra ei. Puscatu'a negresitu va nimeri în anafora, din care va curge sánge. În totu anulu apoi va fi puscasiu fórté mare. Dara ast'a e pecatu mare și de aceea nu probéza nime.

De altmintrea, „buna-vestirea“, si acum este

unu ce fórté acceptatu la Romani în ténutul acestu-a. Ea óre cum i invoiosiéza tóta anim'a. „La bun'a-vestire vinu rendunelele.“ Ce bucuria pentru tineru și betránu! Toti abia apuca sa le véda. Câte rondunele vedi mai întâiu, cu atáti'a ómeni vei fi pre ceea lume laolalta; se întielege ca în ránu, díce tieranulu.

Mai departe 'ti spune cáte ó betrána, ca cându vedi rondunelele mai întâiu, sa stai în locu și sa sapi subpicioaru dreptu, ca vei afiá unu carbune, cu care te poti scapá ori si cându de friguri, déca 'lu beai cu apa.

Bróscele inca-'ti spune ori si cine ca dela „bun'a-vestire“ nu 'su mai multu bune pentru ca incepu a cántá.

Sierpii acum esu din pamentu, si déca bolborosescu ói'a în térba, e semnu de ó véra manósa. Petru.

Datenile la inmormentarea mortiloru din vechime pâna în tempurile nóstre.

(urmare).

Óre-care asemenare cu datenele aceste au ceremoniele Chinesiloru după cum se descriu ele din partea mai multor'a, cari au caletoritu pre acolo.

La acesti'a se asociédia la conductu barbati și femei, ce pórtu jele; ceste din urma duse mai multu în lectice albe. Pentru ca colórea de jele a Chinesiloru este cea alba. Înaintea mortulu se pórtu simbolulu ocupatiunii, ce a deprinsu mortulu în viétia, și pre densulu este ó tablitia, pre care sta scrisu numele și caracterulu lui. Processiunea se întempla 29 zile după mórté. Tablitia se pune într'unu foisioru de auru cu parfumerii și daruri onorari, și astfelu se ducea înainte sicriulu, mai

tárdiu se aducea cu processiune îndreptu, și la persóne avute se conservá în salele strabuniloru, iéra la cei seraci în case. Copiii și consángenii urmau pâna la loculu de inmormentare, cari dintru începutu erau ténuturile cele mai fructifere, fára nici ó ordine, îmbracati în albu, sub sunetulu tobelorlu. Dealtmintrea mortii nici odata nu-i îngropau în launtru cetátilorlu séu a muriloru, ori a templeloru ci într'ó departare anumita dela locuintiele celorlu vii. Pre cându cei avuti radicau deasupra mormentulu maosolee pompóse, pre atunci cei miseri se multiamu numai cu constructiunea de colibe de paia séu case mici de tiegle, séu și cu acoperis de lemn. După instructiunea data de Confuciu (Kong=fo-tse), renumitulu întiepletu alu Chinesiloru, de a cáru doctrine inca și astadi se mai tene ó mare parte a poporatiunii trebuiá sa se sacrificetotu pentru buna-starea progadielorlu și cu deosebire pentru ó inmormentare cuveninciósa a parintiloru, de aceea chiaru și cei seraci 'si dau tóta silintia pentru a infrumsetiá mormintele iubitiloru lorlu. După scirile cele mai nóue ale caletoriloru, chiesii nu-si îngropu în pamentu pre adormiti lorlu amici, ci sicriulu 'lu punu pre pamentu si-lu acoperu cu rogojina séu scórtia și facu ó radicatura de pamentu preste densulu. Pre insulele Tutchu au observatu caletorii morminte de form'a potcóvei cari au servitu pentru generatiuni întregi din secolu în secolu, și s'au folositu astfelu ca sicriulu cu cadavrulu 'lu puneau 7 ani în densulu, după aceea se scoteau afara și i pastrau în apropierea templeloru în urne séu în caverne de stánci.

Petru-Petrescu.

(Va urmá.)

pentru regularea administrării comunale. Tote sunt de a se fini pâna 1 Iunie a. e.

S'au pertractat și decisu impartirea lucrului de drumu la drumurile comitatense deja gat'a, incepute și incepunde.

Cu acest'a ocaziune au venitu la discussiune și propunerea pentru scotirea unora comune bisericesci dela facerea drumului in favorulu zidirei de scoli și biserici, dar' fratii magiari asiâ tare ingrijati de interesele lor materiale, nu se ingrijescu multu de innaintarea și promovarea culturai populului nostru și a loru, nu le pasa, de va rămănea acest'a inca câteva decenți totu prostu că vit'a. — In diedaru au fostu lupt'a infocata și capacitarile susceptute atātu in comisiunea permanenta cătu și in siedintiele publice — de bravii nostri nationalisti Vas. Rosiescu, Ladis. Vaida, Maximu Lazaru, P. Nemesiu, Demetriu Cosm'a, și partinitii și de unii preoti reformati adeverați apostoli ai cultivării și luminării populului, — căci cu o majoritate de 2 voturi au facutu in ventu tôte capacitarile. — Numai pre bieti coratori bisericesci iamă potutu scuti dela greutățile publice. —

Asemenea lupta inversonata au produsu mai cu sēma in comisiunea permanenta procederea șol-gabiraalor cu servitori privati, pre spatele comunelor cercuale, căci asiâ numitele s t r a z e stabile nu voru avea altu servitiu decâtu la mas'a șol-gabireului se umple pahara și pipe ca tutunu nationalu. —

La propunerea comembrului L. Vaida s'a decisu ca români sa fie conchiemati de aci înainte prin convocătore in limba româna, și ca decisulu in privint'a declarării limbii române de oficiose, sa se comunice cu tôte jurisdicțiunile spre acomodar.

Cu privire la cele școlare, s'au decisu a se dă o subventiune de 600 fl. pre anu la școl'a agromonica și civila, ce se va inființia in B. Huniad pre spesele statului, din care 200 le va purtă orasiulu Hoidinu și 400 fl. 3 cercuri concentrare aci cu majoritatea locuitorilor români. Firesce români au pretinsu, că sa se redice pentru pruncii din cercu clase paralele cu limba româna, ce in sa o va decide senatul școlasticu. O școl'a elementara superiora se va ridica pre câmpia in M o c i u cu limba propunerei româna.

In fine trebuie sa observedi, ca membrii români cei de fatia, — s'au portatu că nisce eroi in tôte discussiunile obvenite și totu deun'a au luptatu pre lângă opiniunile cele mai liberale, s'au facutu demni de increderea pusa in densii prin alegatori. Insa cu durere trebuie sa adaugu și aceea ca mai jumetate din membrii români nu s'au prezentatu la adunare, și prin acest'a in mare mesura abusēdia de increderea alegatorilor.

Esprimândumi stim'a deosebita sum.

Alu Pré onoratei redactioni Stimatoriu.

N. de Carbonariu.

In „Albin'a“ nr. 25 aflămu urmatoriulu articulu:

Situatiunea in Transilvani'a.

Ce e cu Ardēlolu? Cum s'au socotitu Români: voru alege sēu nu — pentru diet'a viitoare din Pest'a? — Activistii și cu passivistii — cum stau, este sperantia și posibilitate că sa se intielēga, sēu voru rămăne totu mereu sfasiati? —

Acestate, și unele asemene, suntu cestiunile ce se audu pretotindeni, printr'ai nostrii și printre straii — se ventilēdia prin multime de articli, publicati și nepublicati. Aceste cestiuni noi de unu timpu amu urmatu ale studiā cu scrupulositate și fără preocupatiune, de prin gazete și din informatiuni private, directe și indirecte.

„Gazet'a Transily.“ și „Telegrafulu Român“ ajunsera ambele pâna la nr. IX. in sirulu de articli, ce de multu continua a scrie, cea d'antăiu pentru d'a justifică „passivitatea“, cest'alaltu pentru d'a motivă „activitatea.“ Vorbe multe se facu — firesce, in ambele parti, căci caus'a e mare și complicata; lumina deplina in sa, cantă sa marturisimu ca abiā suntemu in stare sa estragemu din tôte.

Mai deunadi, in timpulu petrecerei de patru dile in Sibiu eramu gat'a a țienea o conferintia politica privata asupra situatiunii; dar dupa-ce cunoscurămu unele impregiurări genante, renunciarămu la acest'a dorintia, cautaramu in sa intelmiri particulari cu multi dintre domni — din Sibiu și de prin parti, apartienetori unei'a, sēu celelalte, sēu — nici unei tabere politice. Din toti și — dupa tôte, spunendu in putiune cuvinte, iēta ce amu aflatu:

In privint'a scopului nationalu, pre cum de sine se intielege, nu existe nici cea mai mica diferintia: toti dorescu, — mai multu, toti pretindu apararea mai cu energia a drepturilor politice ale natiunii române din Transilvani'a și intre acestate espresu și a autonomiei țierei.

In privint'a modalității, pastrei, — cu unu conventu, a cestiunii — cum? — opiniunile inca se apropia, și — contraste neimpacabili chiaru n'amu aflatu.

Toti cu tōții recunoscū ca, ceea ce s'a facutu — de trei, ba de cinci ani pâna astadi, este pré putienu, și ca prin urmare trebuie mai multu și mai cu energia facutu.

Nu se mai gasesce — intr'un'a sēu alta tabera, sufletu curatu și luminatu de românu, carele sa crēda ca, printr'o passivitate, egale cu trandavi'a, prin abținerea absoluta dela ori-ce miscamintu și alegeri politice, aru fi adusu, sēu aru fi in stare a aduce vre-unu castigu natiunii române, și — in tocmă nu se mai gasesce nici chiaru intre cei de frunte activisti, unu sufletu curatu de românu, carele aru pretinde ca, prin alegerea și tramitarea la diet'a din Pest'a de vre-o diece ori cinci-spre-diece deputati români, pentru că aceia sa se asiedie in drept'a și mereu se votedie cu „igen“, cu guvernulu impilatoriu, — s'aru potē cătusi de pacinu indreptă sōrtea, redicā vēdi'a natiunii române din Ardēlu.

Și — spre acest'a buna lamurire a cestiunii, intr'adeveru multu au contribuitu articlii cei multi și bine serisi și in „Gaz. Tr.“ și in „Tel. Rom.“ Anume cestu din urma, prin poterea argumintelor se — nu atātu directu pentru activitate la alegeri, cătu mai vertosu in contr'a esplicării și aplicării passivității prin asiâ numitii „passivisti“, a spartu fundulu la bute, a desfundatu cestiunea.

Judecându dupa impregiurări și date cum le avem, asiâ ni se impare ca, pré bine „Tel. Rom.“ — de-si nu directu deslēga, dara indirectu indegeta in alu IX-lea articulu, despre „Motivele și rezultatele passivității“, — prin urmatōrele pasagie opiniunea publica, precum ea mai pretotindēna, in majoritate se manifesta astadi in Transilvani'a:

„Dēca passivității folosindu-se de poteriile române, aru fi facutu cu ele presiune asupra majorității dietei și a regimului de astadi, spre a esoperă concessiunile necesarie in favōrea dreptelor postulate ale românilor, sēu crediendu ei a priori, ca, dupa cum s'au expectoratu mai de multe ori, cu diet'a și regimulu de astadi nu poti ispravi nimic'a in casulu acest'a s'aru fi adoperatu de a alege in cele 15 cercuri, in cari români dispunu de majoritatea voturilor, totu atāti ablegati români de calibrulu principiilor lor, iēra in celelalte cercuri, unde celelalte nationalități, dupa cum vedemu, suntu impartite in guvernamentali și opositionali, aru fi aruncatu voturile minorității române in disculu opositionale alu cumpenei electorale: atunci lumea pōte ca aru fi disu! Mei activisti, paditi-vē treb'a! lasati pre passivisti in pace! Nu vedeti voi, ca passivistii n'au incredere in majoritatea dietei de astadi, prin urmare nici in regimulu esitu din aceea; — ei se folosescu de arm'a constitutiunale, că sa scōta prin fort'a alegeri in locu de 75 de ablegati deakisti 75 de opositionali, și intre acest'a cătu se pōte de multi români, că asiâ sa delature majoritatea deakista și sa scape de regimulu de astadi, — prin urmare ei lucra dupa unu programu celu putienu plausibile, și spre unu scopu, ce convine convingerei lor politice!“

„Dara cându vedemu, ca passivistii se plāngu amaru asupra majorității dietei și a regimului de astadi, și totuși dupa program'a passivității lor, abținendu-se dela urn'a electorale, numai intarescu pre acest'a majoritate dietale și pre regimulu esitu din ea, — apoi dieu! lumea va stă uimita, și nu va pricepe nici de cum, ca ce voru passivistii cu atitudinea lor?“

Ce este mai naturalu, decâtu ca, facia de acelu ce te apēsa la pamentu, pentru ca esti românu și vrei sa rămăne românu și sa te desvolti și afirmi că atare, — sa te servesci de resistintintia sēu opositione; insasi „passivitatea politica“, are valōre și eficacia numai că medilocu de resistintia; — unde poterea rosistatōre i lipsesce, ea este mōrte, mōrte — ce e dreptu la inceputu provisoriu, din carea in sa prin longa continuare, pōte, ba trebuie sa nasca cea definitivă!

Amu observatu și — constatāmu cu placere ca „Tel. Rom.“ de câte ori se razima pre opiniunea publica genuina, porurea argumenta corectu, de si este șgarçitu intru tragerea tuturor consecințelor, — ce in sa trebuie sa-i tertāmu pentru posetiunea sea că organu personale alu Mitropolitulu. Și asiâ destulu ca, ceea ce elu in cele mai susu citate, cam sub reserve și conditionatu, ni spune inca mai nainte audisemu dela barbati — și activisti, și passivisti, și asemenea și dela unii ce stau in medilocu, impreunandu ambele programe.

Nu existe dara vre-o esentiala diferintia, — la multime celu putienu nu — nici in acest'a privintia. Multimea, cum credemu, in majoritate tare precumpentōre, recunōsco ca alegerea de vre-o 12—15 deputati români, nedependenti și resoluti, și pre lângă acest'a spriginirea opositionei magiare prin tôte celelalte cercuri, aru fi de o eficacitate nemidlocitu multu mai mare decâtu — punerea manilor in sinu și lasarea, ba inca ajutorarea guvernulu că sa alēga pretotindeni dupa draga vol'a sea, spre total'a ignorare a causei române.

(Va urmă).

Diet'a Ungariei.

In siedintia din 26 Martiu a casei deputatiloru se cetesce mai intaiu și autentica protocolulu siedintiei precedente. — Presiedintele anuncia dupa aceea mai multe petitiuni dela jurisdicțiuni cari se transpuna comisiunii de petitiuni. — Mai multi deputati și ascernu mandatulu de alegere comitetului verificatoriu. — Dupa interpelatiuni particulare și altele presinta referintele comitetului petitiunariu, M. Uer meny, programulu 61 alu petitiuniloru resolve de comiteto. Se va țipari și pune pre Sambata la ordinea dilei! — Referintele comitetului permanentu verificatoriu, P. Ordody, rapōrta verificarea mai multor deputati pre lângă rezerv'a termenulu de 30 dile pentru ascernerea vre-unui protestu.

M. Uer meny: De ore ce amu sperantia ca proiectele de lege despre cladrea drumuriloru de feru fără garantia de statu pōte totu voru veni la ordinea dilei asiâ dara propunu ca cas'a sa transpuna pentru prim'a data aceste proiecte de lege comitetului drumuriloru de si comitetului financiaru. A. Trefort se alatura prelānga propunerea acest'a; dupa ce și L. Csernatony o spriginescu o acceptēza cas'a. —

Se trece la ordinea dilei la care sta continuaarea desbaterei despre introducerea novelei de alegere. In siedintia acest'a vorbescu pre lângă altii la acestu objectu P. Szantsgh A. Szilady, Th. Vécsey și G. Varady. — Siedintia de sēra nu se țiene astadi esceptionalminte, de ore ce deputatii suntu ocupati in sectiuni.

In siedintia din 27 Martiu se cetesce și autentica de asemenea mai intaiu protocolulu siedintiei precedente. — Mai multi deputati ascernu petitiuni, cari se transpuna comisiunii respective. — Se facu dupa aceste din partea mai multor deputatii interpelatiuni de interesu particulariu pentru noi, cari tôte se transpuna ministriloru respectivi.

Se trece la ordinea dilei și se continua desbaterea speciale despre introducerea in legea electorale. — A. Kōrmendy se dechiara dupa o vorbire de 1½ pentru propunerea lui Madarasz. Pentru Madarasz mai vorbescu L. Salamon, pentru propunerea lui Csernatonyi vorbescu Fr. Domahidy și N. Iancovics, A. Iancovics — respingendu decisivu inculparile produse de vorbitorii dela steng'a contr'a dreptei — vorbescu pentru tectulu proiectulu! — In siedintia de

S e r ' a

și motivēdia K. Tisza propunerea sea sub aplause viue din partea stengei, aplica in acea motivare adese cuvintele „desvoltare de dreptu și furta de dreptu“ și recomānda in fine primirea propunerei sea. La obiectu resp. ordinea dilei mai vorbescu Szakacsy și A. Csanady. A. M o c i o n i vorbescu pentru dreptulu comunu de votisare și documentēza din o vorbire a lui Csernatony ca cas'a respinge dreptulu comunu de votisare nu din motive teoretice ci din frica de nationalități. Natiunea magiara n'are in țiera supremati'a naturale, ea vrea deci a sustienea prin tôte midiolōcele cea artificioasa. Ungurii in sesi facu din acea o cestiune de nationalități și voiescu a supune celelalte nationalități. Vorbitoriulu votēza pentru propunerea lui Madarasz.

In siedintia din 28 Martiu a casei deputatiloru se autentica protocolulu siedintiei precedente. Presiedintele anuncia mai multe petitiuni dela jurisdicțiuni, cari deodata cu cele ascernute de cătra singlaraticii deputati se tramita comisiunii petitiunarie. La propunerea doorn deputati cas'a decide a nu mai țienea dupa amēdi siedintia; siedintia prosima se va țienea dupa serbatori Marti. — Referintele comitetului centralu, V. Szilagy ascernu raportulu despre proiectulu Ludoviguelu. Se va țipari. — Cu aceste trece cas'a la ordinea dilei și continua desbaterea despre introducerea novelei de alegere.

Dupa ce vorbescu E. Maolay si br. L. Simonyi pentru propunerea lui Csernatony se radica ministru-presedintele conte Lónyay si roga prin o vorbire lunga opozitiunea in interesul constitutionalismului, in interesul viitorului tierii si natiunii noastre a se reintorce, de ore ce pote inca nu e prea tardiv, pre-calea cea obicinuita a desbaterilor parlamentare, pentru de a indrepta prin acea deca e posibilu erorile comise, pentru de a restaura autoritatea parlamentului si pentru de a documenta ca nici opozitiunea nu e indiferenta facia cu principiile fundamentale si conditionile de viatia ale constitutionalismului. Afara de ministru-presedintele mai vorbescu inca K. Tisza si Török. — Presedintele comunica ca sedinta prosima se va tineea Marti dupa amedi la 5 ore si roga pre deputati a afla pan'atunci unu modu pentru de a cemplaná diferentiele esistente.

Diuarialu italianu „L'Opinione“ despre Romania.

„Partidulu Bratianu se agita acum in tiera si afara din tiera. Elu reincepe de capu aceleasi procedari cu cari a resturnatu pre principele Cuz'a, si voiesce acum a resturna si pre principele Carolu. Nu me privesce pre mine de a judeca pre principele Carolu, dara chiaru candu guvernulu seu aru fi asiá de reu cum dicitu acei cari conspira contr'a lui, trebuie sa tienemu conto si de impregiurari. A voi acum sa se repete contr'a principelui Carolu aceea ce s'a facutu contr'a principelui Cuz'a, acesi'a aru fi a nu cunosce temporile. Pre atunci era o Francia, alu carei celu mai micu gestu putea sa tienia in respectu poterile ostile; astadi Francia, in privintia politica esterióra, mai ca nici nu esista.

„Prin urmare, cea mai mica miscare seu schimbare, aru pune in cestiune esistinta chiaru a Romaniei. Sa nu se uite, ca Russi'a a facutu reserve candu se urca pre tronu principele Carolu, dicendu ca-'si pastredia deplin'a sea libertate de actiune.

„Romani au obtienutu dela Europ'a totu aceea ce au cerutu.

„In 1857 manifestara in divanurile ioru ad.hoc, dorintiele loru pentru aceste patru puncte: Unirea aeloru doue principate, autonomia, guvernul constitutionalu si principe strainu.

Aceste patru puncte au fostu acordate; romani le au astadi tote acestea, si inca mai multu decatu atat'a. Partidulu Brateano tienu puterea in mana in tempu de mai multe luni, si era in mare favore pre langa principe. Deca au scapatu o ocaziune asiá de frumoasa, a cui este vin'a? Domnulu Brateanu nu e unu omu vulgaru, elu are merite, si, reprezentandu unu partidu mare prin aspiratiunile sele, dara lipsitu de omeni maturi in lucrurile politice, ajunse la guvernul, spre a face reu unei clase, care dupa ce perduse exclusivitatea dela putere, voia sa tienia pentru sine cea mai mare parte posibilu din avantajele politice si sociale. Cu tote acestea dlu Brateanu, atinse tote cestiunile spre a-si face aderenti, fara a avé puterea de a resolve pre vre-un'a.

„Elu inchisese ochii la manoperile bulgarilor, spre a nu nemultiam pre multi din alegatorii naturalisti romani, dara de origine bulgara. Apoi fu silitu, dupa reclamările Turciei, sa usedie cu asprime cátra bulgari, si fu acusat de slabiciune, de acei pre cari nu-i sustienuse pana in cele din urma.

„Atunci lasa a se pune pre tapetu cestiunea revindicárilor transilvanene (luarea Transilvaniei. N. Red.) Ungurii strigara si dlu de Bismarck se uni cu dlu de Beust, spre a oprí o propaganda, care putea sa aprindia unu reshela de rasse pre Dunare.

„E adeveratu, ca principele Carolu e prussianu si din famili'a Hohenzolleriloru. Deca acest'a nu e unu cuvantu, ca se nu fia principe mai nainte de tote, adeca, se dorésca a domni asupr'a ori carui lucru.

„E naturalu, ca sa caute spriginu in propria lui familia, adi, candu acest'a a crescutu in putere, deca care spriginu la inceputu, a fostu datu Romani de Napoleonu III, ca unu Beauharnais, iera nu de regele Prussiei. In acelu momentu la Tuilerii domina mai cu sema preocuparea de a nu avea in Romani'a unu principe belgianu. Candu se puse veto contelui de Flandr'a, se dicea: „Este destulu

de a avea unu prefectu englesu pre riulu Scaldá, fara a mai avaa si unu altulu pre Dunare.“

„Printiulu Carol are apoi calitati rare: Este onestu, uresce pre jfuitorii baniloru publici si da esemplu de virtuti domestice.

„Deca aru fi resturnatu, cine s'aru pune in locul lui? Bratianu seu Rosetti? Deca cine i-aru recunosce in Europ'a?

„Ei aru fi combatuti chiaru in tier'a loru, unde nu aru putea fi decatu numai capi de partida. D. Bratianu n'a obtienutu nimicu dela guvernulu dela 4 Septembrie din care facea parte d. Iulius Favre vechiulu seu avocat si D. Banc vechilu seu coacusat in procesulu dela Opér'a-comique. Ce aru obtine dela D. Thiers? Pote ca se voru cai ca au datu Russiei frumos'a ocaziune pre care o astepta spre a profita inca odata de letargia Francesiloru.

„Violentia companiei pre care Bratianu o urmasesce in jurnalele franceze contr'a principelui Carol, cum facea alta data contr'a principelui Cuza, este prevestitoare de tempesta. Se ridica astu-feliu creditulu nu numai alu principelui, deca chiaru alu tierii, si candu Francia nu pote face nimicu, a se arunca in o astu-feliu de aventura, aru fi a merge contr'a mortiei. Suntu intreprinderi cari nu reusiescu de doue ori. Principele Carol e prussianu, precum Augustu alu Poloniei era saxonu; deca alegerea polonesului Poniatsky a remediatu reulu? Cuza nu era unu strainu, si cu tote acestea ne aducemu aminte de plangerile ce se ridicara contr'a lui.“

d. „Patria buc.“

Publicare.

In 3/15 Mai a. c. se va tineea in Venetia inferiore a IV. adunare generala a despartimentului alu II-le alu asociatiunei transilvanene romane pentru cultura si literatur'a poporului romanu, la care se invita membrii asociatiunei si cu deosebire cei din acestu despartimentu.

Dela comitetulu cercuale a despartimentului alu II-lea alu asociatiunei tr. rom.

Fagarasiu in 6 Apriliu 1872.

Varietati.

** (Universitatea) din Clusiu se va deschide inca in anulu acest'a.

** (Romani din tinentulu Clusului au patito cu denumirile judecátoresci.) La judecatori'a singulara din Clusiu, unde suntu ingremiate la vre-o 40 comune romane, — fiindca dintre unu jude si 3 sub judi, vre-o 4 cancelisti, numai unu bietu cancelistu e romanu, ca protocolistu, iera ceilalti toti magiari, si de acei'a, cari nici limb'a poporului nu o pricepu, cu atatu mai putienu limb'a literaturii nostre, in care aru trebui sa pertracteie si decida in procesele luate la protocolu cu romani de prin muntii apuseni. Amu si vediu ocazionalmente pre la tergu cum asteptau bieti omeni pre gangu si la usia, ca sa vina vre-unu oficialu romanu sa le ispravésca jalbele loru, dar' indiedaru le-au fostu asteptare, ca nesciundu duii judi limb'a romana, cu multa perdere de tempu i potu intelege camu reu, si apoi in acestu intielesu iau protocolu — firesce in limb'a magiara ca cea romana nu o sciu scrie, si la urma se trediesce bietulu mocanu, ca din nepricepere cum i s'au schimonositu — si pote si perdutu caus'a cea mai drepta si curata. — Aci nu e altu remediu, de catu ca dlu ministru de justitia sa denumésca si unu romanu de jude, ca altu cum nu ne vomu ajunge scopulu cu judecatori'a noua, deca vremu sa fimu ecuitabili.

** Scandalu. Nu de multu se scrise prin foile din Clusiu ca acolo petrece Arturu Gorgei renumitul generalu din 1848—9. De acolo pleca preste Turd'a la M. Vasiarheiu. Deci in Turd'a pana se schimbarea caii diligintiei private disulu generalu cina in otelulu „Cifra“. Acolo se adunara multi curiosi din intemplantu si intradinsu. Dintre acesti din urma se dice ca adv. Emericu Adorjan intrebá care este generalulu pentru ca sa nu-lu confunde cu altu omu de omenia. Gorgei raspunde cu voce inalta: „eu sum Gorgei!“ si indata incepu insultatiunile si pentru o ceta de corturari pre

ordinarie, care nu au incetatu pana candu disulu barbatu nu au plecatu mai departe cu diligintia.

** Conferintia de episcopi rom. catolici din Prussia se tiene la Fuld'a sub presidiulu arhiepiscopului din Coloni'a.

** Din „Hr. Ztg.“ aflamu ca din veniturile loteriei de statu dela trasur'a din 1870 ministrulu de instructiunea publica a spendatu multoru scole recuisite folositoare pentru invetiamentu.

Concursu.

Pentru ocuparea parohiei vacante din comun'a Mestecanu protopresbiteratulu Zarandului, constatatore din 120 case cu 650 suflete se escrie pana in 23 Aprile, in care di va fi si alegerea, concursu.

Emolumentele suntu: birulu preotiescu cate 1 ferd. cucurudiu dela fia-care casa si stol'a bine regulata.

Doritorii de a ocupa acestu postu suntu rogati a adresá suplicele loru bine instruate conformu „Statutuliu organicu“ la subsemnatulu in Bradu (Zarandu).

Bradu, 20 Martiu 1872.

In contielegere cu comitetulu parochialu.

Nicolau I. Miheltianu,
protopopu.

(1—3)

Edictu.

Elen'a soci'a lui Simionu Carstea nascuta Ioanu Aldea din Brasiovu, care pre candu aru fi debutu a-si dá responsulu din urma seu duplic'a sea la actele procesului divortiale incaminatu inca in Februaru 1871 de-catra barbatulu ei, s'au facutu nevediuata, nu se scie unde se afla si n'au lasatu in locul ei vre-unu avocatulu seu plenipotentu; — este prin acest'a citata, ca in terminu de 3 luni de dile sa se presentedie inaintea scaunului protopopescu cáci la din contra si in absentia ei deliberatulu se va incheia si se va asterne cu tote actele procesului spre revisiune si superióra decisiune maritulu Consistoriu archidiececanu.

Brasiovu, 16 Martiu 1872:

Scaunulu protopopescu gr. or. alu tractului
Brasiovulu I cá foru matrimoniale.

Iosifu Baracu,
protopopu.

(3—3)

Edictu.

Ioanu Andr. Munteanu din Turchesiu carele de trei ani de dile a parasitu cu necredintia pre ilegitiu sea socia Mari'a I. Burduoiu din Cernatu si de atunci nici pana astadi nu se scie locul unde se afla elu, este prin acest'a citatu ca in terminu de unu anu de dile dela datulu escrierei acestui edictu sa se infatisiedie la subscripsulu scaunu protopopescu, cáci la din contra, si in absentia densului se va pertractá — pre bas'a SS. canone ale bisericei nostre ort. res. procesulu divortiale incaminatu asupra-i de soci'a lui.

Brasiovu, 1 Martiu 1872.

Scaunulu protopopescu gr. or. I alu Brasiovului cá foru matrimoniale.

(3—3)

Burs'a de Vien'a.

Din 29 Martiu (10 Apr.) 1872.

Metalicelo 5%	63 95
Metalicelo 5% Maiu si Novemb.	63 95
Imprumutulu nationalu 5% (argintu)	69 85
Imprumutulu de statu din 1860	101 75
Actiuni de banca	831 —
Actiuni de creditu	336 75
London	110 40
Obligatiuni de desdaunare Unguresci	79 25
„ „ „ Temisiorene	82 25
„ „ „ Ardelenesci	77 —
„ „ „ Croato-slavone	— —
Argintu	108 35
Galbinu	5 29
Napoleonu d'auru (poli)	8 85

INDREPTARE: In nr. 25 alu „Tel. Rom.“ pre fati'a 98 colón'a 1, sirulu 38 in locu de: „magiarii ocupa cu scolele loru locul celu mai bunu“, este de a se ceti: „m. o. cu scól. l. locul de mijlocu.“